

עפ"ג 54630/03/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

15 דצמבר 2021
עפ"ג
54630-03-21

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן - אב"ד
כב' השופט דניאל בן טולילה
כב' השופט גיל דניאל
המערער:
פלוגי
נגד
מדינת ישראל
המשיבה:

נוכחים:

המערער ובא-כוחו, עו"ד אהוד בן-יהודה

ב"כ המשיבה, עו"ד עינת בלנר

מהות הערעור: ערעור על החלטת בית משפט השלום בבאר-שבע (כב' השופט איתי ברסלר-גון) מיום 15.02.21
בת"פ 15650-06-20

פסק דין

המערער הורשע על פי הודאתו בעבירות של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש; תקיפה סתם של בן זוג; והיזק לרכוש במזיד.

כתב האישום שהמערער הודה בעובדותיו מתאר שבתקופה הרלוונטית המערער והמתלוננת היו זוג נשוי ולהם שני ילדים קטנים. באחד מימי חודש יוני 2020, התגלע ויכוח ביניהם במהלכו המערער היכה את המתלוננת בידיה וברגליה וגרם לה להמטומה כחולה ביד ולסימני חבלה ברגליה, ושבר את משקפי הראייה שלה ששוויים כ- 1,500 ₪. ובהזדמנות אחרת, כשנה וחצי קודם לאירוע המתואר, ביום שהמתלוננת הגיעה לביתה מבית החולים לאחר לידת בנה, במהלך ויכוח ביניהם, המערער סטר על לחיה.

לקראת שלב העונש שירות המבחן הגיש לבית המשפט מספר תסקירים על המערער. צוין בהם שהמערער בן 30. נשוי למתלוננת 5 שנים ולהם שני ילדים, בני ארבע ושנה. נעדר עבר פלילי. עבד כמאבטח. שלל התמכרות לסמים ולאכזריות. תיאר מערכת יחסים זוגית תומכת ושלל אלימות כלפי המתלוננת למעט האירוע בגינו נעצר. צוין כי אינו אלים אך מבין את הצורך שלו ברכישת כלים להתמודדות מיטבית. המתלוננת שללה אלימות מצד המערער כלפיה, מעבר למתואר בכתב האישום. ציינה כי היא אינה חוששת מהמערער ומעוניינת שישבו לביתם ושיחד יעברו טיפול זוגי. מגורמי הרווחה נמסר כי המתלוננת פנתה אליהם ודיווחה על אלימות מתמשכת של המערער כלפיה, וגורמי הטיפול התרשמו שהמערער נוקט כלפי המתלוננת באלימות פיזית ונפשית ולכן דיווחו למשטרה. שירות המבחן סבר כי המערער זקוק לטיפול, וכי ללא התערבות טיפולית ישנו סיכון להישנות התנהגות אלימה כלפי המתלוננת, והומלץ לשלב את המערער בטיפול בבית נועם. בתסקירים משלימים דווח שהמערער נקלט במסגרת אך הביע מוטיבציה נמוכה לטיפול והתקשה

להשתלב בטיפול ובסופו של דבר הטיפול בו הופסק. שירות המבחן התרשם שהמתלוננת אינה חוששת מהמערער; שקיימת מחויבות מצדו לציבות התא המשפחתי ורצון להשתלב בעבודה; ושההליך המשפטי משמעותי ומרתיע עבורו. עם זאת שירות המבחן חזר על כך שלמערער דפוסי התנהגות העלולים להביאו להתנהגות אימפולסיבית ופוגענית כדי ליצור חווית שליטה. ובסופו של דבר שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית על המערער והמליץ להטיל עליו תקופת מאסר קצרה בעבודות שירות.

בית המשפט התייחס לשני אירועי העבירות כאירוע אחד. עמד על חומרת עבירות האלימות במשפחה ועל נסיבות ביצוע העבירות כאן; קבע כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים ומידת אשמו של המערער בינונית גבוהה; עמד על מדיניות הענישה הנוהגת, תוך הפנייה לפסיקה; וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7 ל- 14 חודשי מאסר בפועל. אשר לעונש הראוי למערער, צוינו, גילו; הודאתו- על משמעויותיה; העובדה שאין לו הרשעות קודמות; עמדת המתלוננת; השפעת העונש עליו ועל משפחתו; התקופה בה שהה במעצר ובתנאים מגבילים; וניסיונו לטפל בעצמו. ומנגד, העובדה שבפועל המערער לא עבר הליך טיפולי, והצורך בהתערותו. ובסופם של דברים הטיל על המערער 8 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסרים על תנאי, והתחייבות בסך 3,000 ₪.

מכאן הערער.

ב"כ המערער טען בהודעת הערער כי העונש שהוטל על המערער מחמיר והוא מנוגד לעמדת שירות המבחן ולעמדת המתלוננת. ציין שהמערער נעדר עבר פלילי, אשר הודה במיוחס לו ולקח אחריות על מעשיו. ושהוא והמתלוננת שבו לחיות יחד, והמערער הוא זה שדואג לפרנסתם. הוסיף כי המערער שהה תקופה מסוימת במעצר, לאחר מכן היה תחת פיקוח אלקטרוני ובהמשך בתנאים מגבילים. ונתן זה לא קיבל משקל בקביעת עונשו. הוסיף כי היה על בית המשפט לשקול את מצבה הכלכלי הקשה של משפחת המערער ואת השפעת העונש של מאסר בעבודות שירות לתקופה ארוכה על יכולת ההשתכרות של המערער. טען כי האלימות שבמעשי המערער היתה ברף הנמוך ושבנסיבות מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשים מצומצם בעבודות שירות. ועתר לבטל את רכיב המאסר בעבודות שירות ולהטיל על המערער עונש צופה פני עתיד או לחילופין לקצר את תקופת המאסר באופן משמעותי.

בדיון היום ועל רקע תסקיר שירות המבחן האחרון שהוגש על המערער, ב"כ המערער ביקש לקצר את תקופת המאסר של המערער בעבודות שירות.

ב"כ המשיבה הסכימה לנכות מתקופת המאסר בעבודות שירות שנקבעה למערער את תקופת המעצר שלו, אך ביקשה שלא להתערב בעונש מעבר לכך.

לאחר שנתנו דעתנו למכלול הנתונים והנסיבות ולטענות הצדדים החלטנו לקצר במידת מה את תקופת המאסר בעבודות שירות שנקבעה למערער.

עבירות האלימות בכלל נתפסות כעבירות חמורות והענישה המוטלת עליהן הינה בהתאם. עבירות האלימות בתוך המשפחה הן בעלות חומרה מיוחדת, הנובעת מהמאפיינים הייחודיים של המסגרת בה מבוצעות העבירות, ממאפייני הנאשם והקרבן ומיחסי הגומלין ביניהם, ובהתאם לכך מדיניות הענישה לגביהן היא של חומרה מובהקת.

דברים שכתבה השופטת פרוקצ'יה בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11/10/2007) מתארים היטב את מורכבות הסוגיה ואת האינטרסים הכרוכים בה, המצדיקים החמרה בענישה:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבתות העבירה למערכת המשטרתית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מורכב וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפיצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבתות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה..".

בעניינו, המערער תקף את המתלוננת בשתי הזדמנויות שונות. בפעם הראשונה הדבר היה ביום בו המתלוננת חזרה מבית החולים לאחר לידת בנה. תקיפת אשה על ידי בעלה ביום בו הגיעה לביתם עם ילדם החדש, מבטאת חוסר התחשבות ורגישות ברמה עמוקה והיא כרוכה בעלבון צורב וראויה לכל גנאי. ובפעם השניה, המערער תקף את המתלוננת וגם שבר את משקפי הראייה שלה. תקיפה בכלל, מלווה בפגיעה רגשית שלא אחת קשה יותר מהפגיעה הגופנית. תקיפת אשה על ידי בעלה, בביתה, ושבירת משקפי הראייה היקרים שלה, על כל המשתמע מכך במשפחה קשת יום, גורמת לפגיעה חמורה בכבוד האדם.

רכיבי חומרה אלה מצדיקים ענישה משמעותית, שתהלוך את חומרת המעשים ואת הפגיעות שנגרמו למתלוננת בעטיים ויהיה בה כדי לסמן למערער גבול ולהרתיעו מחזרה על מעשים דומים.

גורמי הטיפול התרשמו שהמערער זקוק לטיפול, ושבהעדרו קיים סיכון להישנות התנהגות אלימה במערכות הזוגיות של המערער, והמערער עצמו הבין שהוא זקוק לטיפול בנושא המדובר. אולם בסופו של דבר המערער נשר מהטיפול בשלב מוקדם והיתרמותו ממנו לא היתה משמעותית.

בנסיבות המתוארות אין לומר שהעונש שנקבע למערער בערכאה קמא חמור מהראוי.

אלא שלטעמנו היה על בית המשפט לנכות מתקופת המאסר בעבודות שירות שקבע למערער את התקופה בה המערער היה במעצר ולהתחשב במידת מה גם בתקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני של המערער.

נוכח האמור אנו מקבלים את הערעור ומעמידים את תקופת המאסר בפועל של המערער על 5 חודשים. המערער ישא את המאסר בעבודות שירות. יתר הוראות גזר הדין של בית המשפט קמא יעמדו בעינן.

על המערער להתייצב אצל הממונה על עבודות השירות ביום 20.12.21 בשעה 09:00 לקביעת מועד לתחילת ביצוע עבודת השירות שלו.

הממונה על עבודות השירות מתבקש לעדכן את בית המשפט בהתפתחויות.

מזכירות בית המשפט תעביר את ההחלטה למשרדי הממונה על עבודות השירות.

ניתן והודע היום י"א טבת תשפ"ב, 15/12/2021 במעמד הנוכחים.

גיל דניאל, שופט

דניאל בן טולילה, שופט

אליהו ביתן, סגן נשיאה